

KONCERT POKOJU

**CHÓR SYNAGOGALNY
Z LIPSKA**

dyryguje

Helmut Klotz

Soliści:

Ulrike Helzel, Alt

Helmut Klotz, Tenor

Egbert Junghans, Baryton

Clemens Posselt, fortepian

17 IX 2004

Opole - Katedra Podwyższenia Krzyża św.

Program

Otwarcie koncertu - ks. Prałat E. Podzielny
Powitanie gości – ks. Dr K. Glombik, dyrektor Radia Plus
Przesłanie pokoju – ks. Bp P. Stobrawa

Część I - Muzyka synagogalna

Ma tauwu - (baryton, chór, organy) - Samuel Lampel

Śpiew pochwalny, oparty na wersetach psalmowych, wykonywany podczas wchodzenia do Synagogi: *Jak piękne są twoje namioty, Jakubie, twoje mieszkania, Izraelu.*

Ham'chabe ess haner - (tenor, chór, organy) - Samuel Alman

Postanowienia Talmudu odnośnie zwyczajów rytualnych w wieczór szabatowy przy zapalaniu świec szabatowych: *Kto gasi światła w obawie przed poganami, zbójcami, złymi duchami czy też po to, aby choremu umożliwić sen, ten będzie uwolniony.*

L'cho daudi - (alt, chór a capella) - Charles Davidson

Pieśń rymowana, przy której w piątkowy wieczór przyjmuje się pannę młodą w sposób uroczysty i w zadumie. Muzyczno-taneczna interpretacja tej pieśni pochodzi z pantomimy „Chasydzki Szabat”.

Omar Rabbi Elosor - (baryton, chór, organy) - Josef Rosenblatt

Rabbi Elosor i Rabbi Akiba, dwaj wielcy znawcy Talmudu, obiecują pokój tym wszystkim, którzy zachowują Boże przykazania. *Pokój niech zagości w twoich murach i beztroska w twoich mieszkaniach. Oby Pan Bóg dał siłę swojemu ludowi i błogosławił lud swój pokojem.*

W'schomru - (tenor, chór, organy) - Samuel Alman

Cytat biblijny, który wychwala szabat, dzień odpoczynku po tygodniowej pracy. *Bóg dał szabat dzieciom Izraela na wszystkie czasy jako wieczne przymierze, ponieważ w sześć dni stworzył on niebo i ziemię, ale siódmego dnia odpoczął i świętował.*

Taurass adaunoj - (alt, chór, organy) - Louis Lewandowski

Psalm 19,8-9: *Prawo Pana doskonałe - krzepi ducha; świadectwo Pana niezawodne - poucza prostaczka.*

Ez chajim - (chór, organy) - Samuel Naumbourg

Tora, nauka żydowska, jest drzewem życia dla wszystkich, którzy się jej trzymają, a kto ją pojmie, jest błogosławiony. Jej drogi są drogami rozsądku, a wszystkie jej ścieżki pokojem.

Jimlauch - (alt, chór, organy) - Nissan Spivak

Pochwalny śpiew naprzemienny, wychwalający świętość Bożą. Wieczysty będzie rządził na wieki, Jego chwała niech nigdy nie schodzi z ust naszych.

Naariz'cho - (tenor, baryton, chór, organy) - Abraham Dunajewski

Zwiastowanie świętości Wieczystego: święty, święty, święty jest Pan Bóg zastępów. Ta modlitwa zawiera również wyznanie wiary: *Sch'ma jissroel - słuchaj Izraelu, Wieczysty jest naszym Bogiem, Wieczysty jest jedyny.*

Część II - Folklor żydowski i hebrajski

Hava nagila - (chór, fortepian) - oprac. Friedbert Groß

Chodźmy, bądźmy radośni, chodźmy - aby zaśpiewać.

Hungerik dein Ketzkele - (alt, chór, fortepian) - oprac. Friedbert Groß

Matka, dla której nie ma nic gorszego, jak nie móc nakarmić swojego dziecka, śpiewa swojemu głodnemu dziecięciu kołysankę.

Dajenu - (chór a capella) - Philip Moddel

Z Haggady - Rabbi Akiba wylicza sporo dobrodziejstw, które Wieczysty okazał swojemu ludowi. Pieśń ta eksponuje dwa: wyzwolenie z Egiptu i przekazanie Tory.

Schabbes - (chór a capella) - oprac. Dieter Knorn

Szabat, wiosna i pokój mają trwać!

Itziki - (baryton, chór, fortepian) - oprac. Werner Sander

Z ironią zostaje przedstawiony Itzek. Odbyło się wesele (Chassene), lecz jego kieszenie są puste. To, co posiada, to jego żona oraz „Mamme”.

Jommi - (alt, chór, fortepian) - oprac. Werner Sander

Żartobliwa pieśń, w której córka odmawia przyjęcia trzech prezentów: butów, kapelusza i zausznic, ale w przypadku pana młodego - nie mówi „nie”.

As der Rebbe Elimelech - (baryton, chór, fortepian) - oprac. Friedbert Groß

Rabbi Elimelech po zakończeniu nabożeństwa jest wesół, każe przywołać muzyków, którzy mają dla niego grać. Wkrótce jest mu tego za dużo i woła z bólu: moja głowa!

Jissm'chu addirim - (chór a cappella) - oprac. Werner Sander

Podczas jesiennego święta Tory kończy się czytanie zwojów i rozpoczyna ich przyswajanie od początku. Podczas procesji przez Synagogę śpiewa się wesole pieśni, w których wyrazy radości przybierają na sile i dochodzą do intensywnego wielbienia.

Lipski Chór Synagogalny powstał w 1962 r. z inicjatywy kantora Wenera Sandera. Od 1972 r. do dziś, chór **działa pod dyktando Helmuta Klotza**. Renomowany zespół z Lipska specjalizuje się w wykonywaniu bardzo wymagającej muzyki synagogalnej XIX i XX w. oraz folkloru żydowskiego i hebrajskiego. W ten sposób chór pragnie podtrzymać, ocalić i pielęgnować dziedzictwo kultury żydowskiej.

Lipscy śpiewacy koncertują regularnie z najbardziej znanymi i cenionymi orkiestrami i solistami.

O poziomie artystycznym chóru świadczą nagrania płytowe, które powstają głównie przy współpracy z radiem i telewizją niemiecką (mdr) oraz wytwórniami płytowymi Eterna i Berlin Classics.

Lipski Chór Synagogalny koncertuje w kraju i za granicą. Jego interpretacjami zachwycała się publiczność między innymi w Paryżu i Pradze (1990), w Izraelu (1993: Jerozolima, Haifa, Tel Aviv, Elat) i USA (1994: Nowy Jork, Waszyngton i Boston; 2000: Nowy Jork), w Hiszpanii i Portugalii (1998), w Afryce Południowej (1998) i wielu innych krajach. W Polsce chór gościł dwukrotnie i odwiedził Warszawę, Wrocław i Kraków (1990 oraz 1998). **Podczas trzeciego pobytu w Polsce chór występuje tylko we Wrocławiu, Opolu (17.09.2004) i Krakowie (18.09.2004).**

Koncert Pokoju w opolskiej katedrze jest jednym z głosów, które aktualnie coraz dobitniej wołają o pokój i sprzeciwiają się wszelkim aktom przemocy i terroru. **„Oby Bóg dał swojemu ludowi siłę a swój naród pobłogosławił pokojem”.**
